

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

5 ta' Settembru 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 103(2)(a) – Il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) – Il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX – Rata mnaqqsa ta' VAT – Xogħlijiet tal-arti – Kunċett – Ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta't is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja – Leżijonazzjoni nazzjonali li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss għar-ritratti li jkunu ta' natura artistika”

Fil-Kawża C-145/18,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), permezz ta' deċiżjoni tal-20 ta' Frar 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-23 ta' Frar 2018, fil-proċedura

Regards Photographiques SARL

vs

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, T. von Danwitz (Relatur) u C. Vajda, Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reżistratur: V. Giacobbo-Peyronnel, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-21 ta' Novembru 2018,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Regards Photographiques SARL, minn E. Piwnica, avocat,
- għall-Gvern Franċiż, minn A. Alidière, E. de Moustier u D. Colas, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u J. Jokubauskaitė, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tas-7 ta' Marzu 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 103 u 311, kif ukoll tal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-ĠU 2007, L

335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Regards Photographiques SARL u l-ministre de l'Action et des Comptes publics (il-Ministru g?at-Taxxa u g?all-Kontijiet Pubbli?i, Franza, iktar 'il quddiem l-“awtorità fiskali”) dwar ir-rifjut ta' dan tal-a??ar li japplika r-rata mnaqqsa tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?all-kunsinna ta' ritratti tal-persuna u ta' ritratti ta?-?wie? imwettqa matul il-perijodu bejn l?1 ta' Frar 2009 u l?31 ta' Jannar 2012.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Il-premessa 51 tad-Direttiva dwar il-VAT hija fformulata kif ?ej:

“Hu xieraq li ti?i adottata sistema ta' tassazzjoni tal-Komunità li g?andha tkun applikata g?all-o??etti u?ati, xog?lijiet ta' l-arti, antikitajiet u o??etti tal-kollezzjoni, bil-g?an li tkun evitata t-taxxa doppja u d-distorsjoni tal-kompetizzjoni bejn persuni taxxabli.”

4 L-Artikolu 96 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“L-Istati Membri g?andhom japplikaw rata standard ta' VAT, li g?andha ti?i ffixxata minn kull Stat Membru b?ala persenta?? ta' l-ammont taxxabli u li g?andha tkun l-istess g?all-provvista ta' merkanzija u g?all-provvista ta' servizzi.”

5 L-Artikolu 98 tal-imsemmija direttiva jistabbilixxi, fil-paragrafi 1 u 2 tieg?u:

“1. L-Istati Membri jistg?u japplikaw jew rata mnaqqsa wa?da jew ?ew? rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa g?andhom japplikaw biss g?all-provvisti ta' merkanzija jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

[...]”

6 Skont l-Artikolu 99(1) ta' din l-istess direttiva:

“Ir-rati mnaqqsa g?andhom ji?u ffixxati b?ala persenta?? ta' l-ammont taxxabli, li ma jistax ikun inqas minn 5 %.”

7 L-Artikolu 103 tad-Direttiva dwar il-VAT huwa redatt kif ?ej:

“1. L-Istati Membri jistg?u jipprovdu li r-rata mnaqqsa, jew wa?da mir-rati mnaqqsa, li huma japplikaw skond l-Artikoli 98 u 99 g?andha tapplika wkoll g?all-importazzjonijiet ta' xog?lijiet ta' l-arti, o??etti tal-kollezzjoni u antikitajiet, kif definiti fil-punti (2) [...] ta' l-Artikolu 311(1).

2. Jekk l-Istati Membri jag?mlu u?u mill-g?a?la skond il-paragrafu 1, dawn jistg?u japplikaw ukoll ir-rata mnaqqsa g?at-transazzjonijiet li ?ejjin:

a) il-provvista ta' xog?lijiet ta' l-arti, mag?mula mill-kreatur [awtur] tag?hom jew is-su??essuri tieg?u fit-titolu;

[...]”

8 L-Artikolu 311 ta' din id-direttiva jistabbilixxi, fil-paragrafi 1 u 2 tieg?u:

“1. G?all-finijiet ta' dan il-Kapitolu, u ming?ajr pre?udizzju g?al dispo?izzjonijiet o?ra tal-

Komunità, id-definizzjonijiet li jgħidhom japplikaw:

[...]

2) 'xogħlijiet ta' l-arti' tisser il-merkanzija elenkata fl-Anness IX il-Parti A;

[...]

2. L-Istati Membri jistgħu ma jikkunsidrawx b'ala xogħlijiet ta' l-arti l-merkanzija elenkata fil-punt (7) ta' l-Anness IX, il-Parti A."

9 Il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif jgħid:

"ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' 30 kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi."

Id-dritt Franċiżi

10 L-Artikolu 278f tal-code général des impôts (il-Kodiċi ġenerali tat-Taxxi), fil-verżjoni tiegħu applikabbli sal-1 ta' Jannar 2012 (iktar 'il quddiem il-"K?T"), kien jipprevedi:

"[Il-VAT] hija ta' 5.5 %:

[...]

2. Fuq il-provvista ta' xogħlijiet tal-arti, magħmula mill-awtur tagħhom jew l-aventi kawża tiegħu fit-titolu;

[...]"

11 Mill-1 ta' Jannar 2012, ir-rata prevista minn din id-dispożizzjoni għal 7 %.

12 Konformement mal-punt 7 tal-Artikolu 98 A tal-Anness II tal-K?T, ir-ritratti segwenti jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti:

"ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi [...]"

13 L-Istruttorja tad-Direttorat ġenerali tat-Taxxi tal-25 ta' ġunju 2003, intitolata "VAT. Rata mnaqqa ta' 5.5 % applikabbli għax-xogħlijiet tal-arti. Sitwazzjoni ta' ritratti artisti", ippubblikata fil-*Bulletin officiel des impôts* no 115, tat-2 ta' Lulju 2003, kif applikabbli fil-mument tal-fatti relatati mal-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem l-"Istruttorja tal-25 ta' ġunju 2003"), kienet intiża sabiex tipprova preżentazzjonijiet dwar il-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT previsti fl-Artikolu 278f tal-K?T għal dak li jikkonferma r-ritratti artisti. Din l-istruttorja kienet tipprevedi:

[...]

I. Kriterji għar-ritratti artisti:

1. Ir-ritratti li jistgħu jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqa tal-VAT huma dawk biss li jixhdu intenzjoni għara ta' kreattività min-naħa tal-awtur tagħhom.

Dan ikun il-każ meta l-fotografu, minnabba l-għażla tat-tema, il-kundizzjonijiet tal-olqien tax-xena, il-partikolaritajiet tal-mod kif jittieged ir-ritratt jew kull karatteristika oħra ta' xogħlu li hija marbuta

b'mod partikolari mal-kwalità tal-għala tal-immaġni, tal-kompożizzjoni, tal-espożizzjoni, tad-dawl, tal-kuntrasti, tal-kuluri u tal-ipprova, tal-loggob bid-dawl u tal-volumi, tal-għala tal-mira u tal-film jew mal-kundizzjonijiet partikolari tal-ivilupp tan-negattiva, iwettaq xogħol li jisboq is-sempliċi f'fissar mekkaniku ta' rikordju ta' avveniment, ta' vjaġġ jew ta' persuna, u li għaldaqstant huwa ta' interess għall-pubbliku kollu.

II. Kundizzjonijiet għall-applikazzjoni

1. Mill-artikolu preċedenti jirriżulta li r-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola, kif ukoll ir-ritratti ta' gruppi huma esklużi mill-benefiċċju tar-rata mnaqqsa.

2. Ir-ritratti li l-interess fihom jiddependi qabelxejn mill-kwalità tal-persuna jew min-natura tal-oġġett irrapprezentat fir-ritratt ma jitqisux, b'mod ġenerali, b'għala ritratti artistiki. Dan huwa l-każ, pereżempju, tar-ritratti li juru avvenimenti tal-familja jew reliġjużi (wiċċijiet, tqarbin, eċċ.).

3. Dan premess, għar-ritratti minn kull tip, barra minn dawk imsemmija fil-parti II-1, l-intenzjoni kreattiva tal-awtur li tirriżulta mill-kriterji elenkati diġà u min-natura tal-interess għall-pubbliku kollu jistgħu jkunu kkorroborati mill-indizji li jsejtin.

a) Il-fotografu jgħid li għal-eżempju tax-xogħol jidher għall-istituzzjonijiet kulturali (reġjonali, nazzjonali jew internazzjonali), fil-mużewijiet (mużewijiet, eżempjonijiet temporanji jew permanenti) jew kummerċjali (fierri, swali jew galleriji, eċċ.), jew inkella l-prezentazzjoni tagħhom f'pubblikazzjonijiet speċjalizzati.

[...]

b) L-użu ta' materjali speċifiċi kemm f'termini tal-mod kif jittieged ir-ritratt kif ukoll tal-ivilupp tagħu.

[...]"

It-tilwima fil-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

14 Regards Photographiques għandha b'għala attività t-tedid u l-bejgħ tar-ritratti.

15 Wara verifika tal-kontabbiltà, l-awtorità fiskali kkontestat ir-rata mnaqqsa ta' VAT li din il-kumpanija kienet applikat għall-kunsinna ta' għerti ritratti, jiġifieri ritratti tal-persuna u ritratti ta' -wie?. Billi qieset li dawn ir-ritratti kellhom ikunu suġġetti għar-rata normali ta' VAT, l-awtorità fiskali talbet mingħand il-kumpanija Regards Photographiques arretrati ta' VAT għall-perijodu bejn l'1 ta' Frar 2009 u l'31 ta' Jannar 2012.

16 Ir-rikors ipprezentat minn Regards Photographiques kontra dawn l-arretrati ta' VAT għe miqad kemm mit-tribunal administratif d'Orléans (il-Qorti Amministrattiva ta' Orléans, Franza) kif ukoll mill-cour administrative d'appel de Nantes (il-Qorti Amministrattiva tal-Appell ta' Nantes, Franza). Fid-deċiżjoni tagħha tal-21 ta' April 2016, din l-awtorità qortijiet qieset li r-ritratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma setgħux jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, peress li dawn ma kinux ta' natura oriġinali u ma kinux juru intenzjoni kreattiva, b'tali mod li ma kienx hemm lok li dawn jitqiesu b'għala ritratti meqda minn artist.

17 Regards Photographiques ipprezentat rikors għal annullament kontra din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza). Din il-kumpannija ssostni li, sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata ta' VAT imnaqqsa, huwa biżżejjed li l-awtur tar-ritratti inkwistjoni, qabel ma jkun ikkunsinnahom huwa stess jew l-aventi kawża tiegħu, ikun ikkontrolla l-istampar tagħhom u jkun iffirmit u nnumerahom bil-limitazzjoni ta' tletin kopja.

18 F'dawn iż-żirkustanzi, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, il-Belġju) iddeżieda li jissospendi l-proċedura quddiemu u li jagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li jsejnin:

“1) Id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 103 u 311 tad-Direttiva [dwar il-VAT] kif ukoll tal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn jekki u biss li r-ritratti jittiedu mill-artist tagħhom, jiġu stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, jiġu ffirmati u nnumerati u sa massimu ta' 30 kopja, bid-daqsijiet u montaturi kollha inklużi, sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' [VAT]?”

2) Fil-każ fejn tingħata risposta fil-pożittiv għall-ewwel domanda, l-Istati Membri jistgħu madankollu jeskludi mill-benefiċċju tar-rata mnaqqsa ta' [VAT] ir-ritratti li, barra minn hekk, ma humiex ta' natura artistika?

3) Fil-każ fejn tingħata risposta fin-negattiv għall-ewwel domanda, ir-ritratti għandhom jissodisfaw liema kundizzjonijiet oħra sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' [VAT]? B'mod partikolari, dawn ir-ritratti għandhom ikunu ta' natura artistika?

4) Dawn il-kundizzjonijiet għandhom jiġu interpretati b'mod uniformi fi d-dan l-Unjoni Ewropea, jew inkella dawn jirreferu għad-dritt ta' kull Stat Membru, b'mod partikolari dak li jirrigwarda l-qasam tal-proprjetà intellettwali?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tielet domanda

19 Permezz tal-ewwel u tat-tielet domanda tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja, essenzjalment, dwar il-kundizzjonijiet li r-ritratti għandhom jissodisfaw sabiex jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, u, b'mod partikolari, jekk għandhomx, għal dan l-għan, ikunu ta' natura artistika.

20 Għalhekk, fil-kuntest ta' dan ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijjex mitluba tiddetermina s-sinjifikat tal-kunċett ta' “xogħlijiet tal-arti” b'mod ġenerali, iżda sabiex tintrepreta dan il-kunċett fil-kuntest tad-Direttiva dwar il-VAT u, b'mod partikolari, tad-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva dwar l-applikazzjoni ta' rata mnaqqsa ta' VAT.

21 Hemm lok li jifakkar li l-Artikolu 96 tal-imsemmija direttiva jipprevedi li l-istess rata ta' VAT, jiġifieri r-rata normali stabbilita minn kull Stat Membru, hija applikabbli għall-kunsinna ta' merkanzija u għall-provvista ta' servizzi. B'deroga minn dan il-prinċipju, l-Artikolu 103(1) u (2)(a) ta' din l-istess direttiva jagħti lill-Istati Membri l-possibbiltà li japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT, jew waħda mir-rati mnaqqsa, li japplikaw konformement mal-Artikoli 98 u 99 tagħha, għall-importazzjonijiet ta' xogħlijiet tal-arti, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tagħha u, meta jagħmlu u?u minn din il-possibbiltà, anki għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħhom jew mill-aventi kawża tiegħu.

22 Għal dak li jikkonferma d-definizzjoni tal-kunċett ta' “xogħlijiet tal-arti”, il-punt 2 tal-Artikolu

311(1) tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li l-merkanzija li tinsab fil-Parti A tal-Anness IX tal-imsemmija direttiva għandha titqies b'ala xogħlijiet tal-arti. Il-punt 7 ta' din il-Parti A jirreferi għar-“ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta't is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi”.

23 Il-Gvern Franċiż isostni li huma biss ir-“ritratti artisti?” li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, li huwa kunnett li huwa limitat, skont dan il-gvern, għar-ritratti li juru intenzjoni kreattiva manifesta min-naħa tal-awtur tagħom u li huma ta' interess għall-pubbliku kollu. Din l-interpretazzjoni tirriżulta mill-użu tat-terminu “artist” fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT, min-neċessità li tiġi interpretata b'mod strett il-possibbiltà li tiġi applikata rata mnaqqsa ta' VAT kemm b'ala eżenzjoni għall-prinċipju ta' applikazzjoni tar-rata normali tal-VAT kif ukoll mill-għan tal-promozzjoni tal-produzzjoni artistika billi tiġi applikata rata mnaqqsa ta' VAT.

24 Għall-kuntrarju, Regards Photographiques u l-Kummissjoni Ewropea jsostnu li l-Artikolu 103(2)(a) ta' din id-direttiva ma jirreferix għall-“artist”, iċ-ċhe għall-“awtur” ta' ritratt li jitqies b'ala xogħol tal-arti, skont il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tal-imsemmija direttiva, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha. Barra minn hekk, huma jagħmlu enfasi fuq in-natura ddettaljata u oġettiva tal-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfatti mir-ritratti skont dan il-punt 7 sabiex jitqiesu b'ala tali oġetti, filwaqt li l-valur artistiku ta' ritratt jikkostitwixxi, fil-fehma tagħom, kriterju suġettiv u varjabbli li l-evalwazzjoni tiegħu timplika li tingħata deċiżjoni fuq il-mertu ta' biżżeġja xogħol. Huwa sabiex tiġi evitata tali evalwazzjoni suġettiva li l-leġislatur tal-Unjoni stabbilixxa, fl-imsemmi punt 7, kundizzjonijiet iddettaljati u oġettivi li, għaldaqstant, huma l-unici determinanti għall-finijiet tal-identifikazzjoni tar-ritratti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa tal-VAT.

25 Sabiex tiġi ddeterminata l-portata tal-possibbiltà mogħtija lill-Istati Membri li japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT għall-kunsinni ta' ritratti, kif tirriżulta mid-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li l-interpretazzjoni tagħom hija mitluba, għandhom jittiedu inkunsiderazzjoni kemm it-termini, kemm il-kuntest ta' dawn id-dispożizzjonijiet, kif ukoll l-għan li għandu jintlaqaq mil-leġislazzjoni inkwistjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Jannar 2017, Sjelle Autogenbrug, C-471/15, EU:C:2017:20, punt 29 u l-urisprudenza ċitata, kif ukoll tas-16 ta' Novembru 2017, Kozuba Premium Selection, C-308/16, EU:C:2017:869, punt 38).

26 Fl-ewwel lok, fir-rigward tat-termini ta' dawn id-dispożizzjonijiet, għalkemm l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li l-Istati Membri jistgħu japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT ukoll għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħom jew mill-aventi kawża tiegħu, dan jirreferi għal “xogħlijiet tal-arti”, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva, moqri flimkien mal-Parti A tal-Anness IX tagħha.

27 Fir-rigward ta' din id-definizzjoni, mill-kliem u għat mil-leġislatur tal-Unjoni, minn naħa, fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1), li skonhom il-merkanzija li tinsab fil-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT “tfisser [xogħlijiet tal-arti]”, u, min-naħa l-oħra, fil-punt 7 ta' din il-Parti A, li jiddeskrivu b'mod iddettaljat il-kundizzjonijiet li r-ritratti għandhom jissodisfaw sabiex jitqiesu b'ala “xogħlijiet tal-arti”, jirriżulta li kull ritratt li jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet għandu jiġi ttrattat b'ala “xogħol tal-arti” għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa tal-VAT. Issa, l-imsemmi punt 7 ma jsemmix ritratti artisti, iċ-ċhe r-“ritratti [kollha] meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta't is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi”.

28 F'dak li jirrigwarda l-argument tal-Gvern Franzi, li jgħid li mill-użu tal-kelma "artist" fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT hemm lok li jiġi dedott li ritratt għandu jkollu natura artistika sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata mnaqqa ta' VAT skont l-Artikolu 103(2)(a) ta' din id-direttiva, għandu jiffakkar li din l-aġenzja dispożizzjoni tipprevedi l-possibiltà, għall-Istati Membri, li japplikaw ir-rata mnaqqa ta' VAT għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mhux minn "artist", iġda "mill-kreatur [awtur] tagħom jew is-suqessuri tiegħu fit-titolu".

29 Issa, meta jirreferu għall-kliem "awtur" u "artist", dawn id-dispożizzjonijiet jirrigwardaw l-istess persuna, jiġifieri l-persuna li għandha l-kwalità ta' awtriġi ta' ritratt li jissodisfa l-kundizzjonijiet previsti b'mod espliċitu f'dan il-punt 7.

30 Fil-fatt, it-termini "awtur" u "artist" użati fl-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT u fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha għandhom portata identika, fid-dawl, b'mod partikolari, tal-importanza partikolari li dan il-punt 7 jagħti lill-involvement personali tal-awtur tar-ritratt fil-produzzjoni tiegħu. Hekk kif l-Avukat ġenerali rrileva fil-punt 23 tal-konklużjonijiet tiegħu, ritratt ma jistax jiġi kklassifikat b'ala "xogħol tal-arti", skont dan il-punt 7, jkoll jekk iġi faġijiet ma juri tal-produzzjoni tiegħu, jiġifieri l-mod kif jittieġed ir-ritratt u l-istampar, ikunu twettqu mill-awtur tar-ritratt jew, fir-rigward tal-istampar, tal-inqas ta' is-sorveljanza tiegħu. Barra minn hekk, sabiex jitqiesu b'ala "xogħlijiet tal-arti", ir-ritratti stampati għandhom jiġu ffirmati, innumerati u limitati għal tletin kopja.

31 Għaldaqstant, kuntrarjament għal dak li jsostni l-Gvern Franzi, mill-użu tal-kelma "artist" li tinsab fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT ma jistax jiġi dedott li, minbarra l-kundizzjonijiet li jelenka dan il-punt 7, ritratt għandu wkoll ikollu natura artistika sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata mnaqqa ta' VAT skont l-Artikolu 103(2)(a) tal-imsemmija direttiva.

32 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-kuntest li fih jinsabu d-dispożizzjonijiet li l-interpretazzjoni tagħhom hija mitluba, għandu jiffakkar li l-applikazzjoni ta' rata mnaqqa ta' VAT għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħom jew mill-aventi kawża tiegħu, skont l-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, tikkostitwixxi eżerċizzjoni għall-applikazzjoni tar-rata tal-VAT normali. Għaldaqstant, din l-aġenzja dispożizzjoni kif ukoll il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva u l-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, li jidentifikaw ir-ritratti li fir-rigward tagħhom din ir-rata mnaqqa tista' tapplika, għandhom jiġu interpretati b'mod strett. Madankollu, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini użati sabiex jiġu ddefiniti l-kawżijiet ta' applikazzjoni tal-imsemmija rata mnaqqa għandhom jiġu interpretati b'mod li jgħaddhom mill-effetti tagħom. Fil-fatt, l-interpretazzjoni ta' dan il-kliem għandha tkun konformi mal-għanijiet li għandhom jintlaqu permezz tal-imsemmija sistema u għandha tosserva r-rekwiżiti ta' newtralità fiskali (ara, b'analoġija, is-sentenzi tas-17 ta' Junju 2010, Il-Kummissjoni vs Franza, C-492/08, EU:C:2010:348, punt 35, u tad-29 ta' Novembru 2018, Mensing, C-264/17, EU:C:2018:968, punti 22 u 23 kif ukoll il-urisprudenza iġitata).

33 Barra minn hekk, hija l-urisprudenza stabbilita li l-kunġetti użati mid-Direttiva dwar il-VAT huma ta' natura oġġettiva u japplikaw indipendentement mill-għanijiet u mir-riżultati tat-tranżazzjonijiet ikkonfermati (sentenza tal-11 ta' Lulju 2018, E LATS, C-154/17, EU:C:2018:560, punt 35 u l-urisprudenza iġitata).

34 Kif sostnew Regards Photographiques u l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tagħhom sottomessi lill-Qorti tal-Ġustizzja, il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, jiddetermina r-ritratti li għandhom jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti permezz ta' kriterji oġġettivi li, essenzjalment, huma relatati mal-identità u mal-kwalità tal-awtur tar-ritratt, mal-mod tal-istampar, mal-firma, man-numerazzjoni u mal-limitazzjoni tan-numru ta' kopji. Kriterji b'għal dawn huma biżżejjed sabiex jiġi għurat li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta'

VAT biss g?ar-ritratti li jissodisfaw dawn il-kriterji tikkostitwixxi l-e??ezzjoni fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rata normali g?al kull ritratt ie?or. Fil-fatt, kif irreleva l-Avukat ?enerali fil-punt 24 tal-konkluzjonijiet tieg?u, dawn il-kriterji huma ta' natura li jeskludu li ritratti jistg?u ji?u kklassifikati b?ala "xog?lijiet tal-arti" meta dawn ikunu r-ri?ultat ta' produzzjoni tal-massa, li timplika stampar fdat lil laboratorji spe?jalizzati ming?ajr ma l-fotografu jkollu kontroll fuq l-effett finali.

35 G?all-kuntrarju, interpretazzjoni ta' dawn id-dispo?izzjonijiet fis-sens li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT hija limitata g?al ritratti li jkunu, barra minn hekk, ta' natura artistika tfisser li l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqsa tkun dipendenti fuq id-de?i?joni tal-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti fir-rigward tal-valur artistiku tag?hom, li huwa valur li jikkostitwixxi karatteristika mhux o??ettiva, i?da su??ettiva. Fil-fatt, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à fakkret, il-valur artistiku ta' o??ett huwa ddefinit essenzjalment abba?i ta' kriterji su??ettivi u varjabbli (sentenzi tas?27 ta' Ottubru 1977, Westfälischer Kunstverein, 23/77, EU:C:1977:171, punt 3, u tat?13 ta' Di?embru 1989, Raab, C?1/89, EU:C:1989:648, punt 25).

36 Barra minn hekk, l-interpretazzjoni li skontha r-ritratti li jkollhom natura artistika biss jistg?u jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT jista' jkollha l-konsegwenza li r-ritratti, b?al, pere?empju, ir-ritratti li juru avvenimenti familjari b?al dawk ta?-?wi?ijiet, ji?u ttrattati b'mod differenti mill-aspett tal-VAT, skont jekk l-awtorità fiskali tqisx li dawn g?andhom jew ma g?andhomx natura artistika, anki jekk dawn ir-ritratti jkollhom, jekk ikun il-ka?, karatteristi?i simili u jissodisfaw l-istess b?onnijiet tal-konsumatur. Madankollu, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali jipprekludi li l-merkanzija jew il-provvista ta' servizzi li jixxiebhu mill-perspettiva tal-konsumatur medju, li huma g?alhekk f'kompetizzjoni bejniethom, ji?u ttrattati b'mod differenti mill-aspett tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punti 52 u 53).

37 G?alhekk, l-e?ami tal-kuntest li fih jinsabu d-dispo?izzjonijiet li l-interpretazzjoni tag?hom ?iet mitluba jitlob ukoll interpretazzjoni li kull ritratt li jissodisfa l-kundizzjonijiet previsti fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu jitqies b?ala xog?ol tal-arti g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tag?ha, ming?ajr ma din il-klassifikazzjoni tista' tkun dipendenti fuq l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti, tan-natura artistika tieg?u.

38 Fit-tielet lok, fir-rigward tal-g?anijiet li g?andhom jintla?qu mid-Direttiva dwar il-VAT, il-possibbiltà prevista fl-Artikolu 103(1) u (2)(a) tag?ha tippermetti lill-Istati Membri li jag?tu trattament fiskali favorevoli lill-kunsinni ta' xog?lijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tag?hom jew mill-aventi kaw?a tieg?u, billi japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT fir-rigward tag?hom. Madankollu, kif jirri?ulta mill-premessa 51 ta' din id-direttiva, is-sistema ta' taxxa li din tistabbilixxi fil-qasam tax-xog?lijiet tal-arti, li tinkludi definizzjoni uniformi tal-kun?ett ta' "xog?lijiet tal-arti", hija inti?a sabiex ji?u evitati kemm it-taxxi doppji kif ukoll id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni bejn persuni taxxabli.

39 Issa, l-interpretazzjoni li tg?id li r-ritratti kollha li jissodisfaw il-kundizzjonijiet o??ettivi previsti fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT jistg?u jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT hija konformi mal-g?an li jinsab f'din id-direttiva, is-sistema ta' taxxa li din tistabbilixxi fil-qasam tax-xog?lijiet tal-arti, li tinkludi definizzjoni uniformi tal-kun?ett ta' "xog?lijiet tal-arti", hija inti?a sabiex ji?u evitati kemm it-taxxi doppji kif ukoll id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni bejn persuni taxxabli.

40 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel u g?at-tielet domanda hija li sabiex jitqiesu b?ala xog?lijiet tal-arti li jistg?u jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, ir-ritratti g?andhom jissodisfaw il-kriterji f'dan il-punt 7 sa fejn dawn ikunu ttie?du mill-awtur tag?hom, ?ew stampati minnu jew ta?t is-sorveljanza tieg?u, ?ew iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, bl-esklu?joni ta' kull kriterju ie?or, b'mod partikolari l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali

nazzjonali kompetenti, tan-natura artistika tag?hom.

Dwar it-tieni domanda

41 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss g?ar-ritratti li jkunu ta' natura artistika.

42 Hemm lok li jifakkar li, fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT prevista fl-Artikolu 98(1) u (2) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li ma hemm xejn fit-test ta' din id-dispo?izzjoni li jimponi li din ti?i interpretata fis-sens li te?i?i li l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqsa hija ne?essarjament inti?a g?all-aspetti kollha ta' kategorija ta' servizzi msemmija fl-Anness III ta' din id-direttiva. G?alhekk, bla ?sara g?all-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT, l-Istati Membri g?andhom il-possibbiltà li japplikaw rata mnaqqsa ta' VAT fir-rigward ta' aspetti konkreti u spe?ifi?i ta' wa?da mill-kategoriji ta' servizzi msemmija fl-Anness III tal-imsemmija direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punti 25 sa 27; tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punti 43 u 44, kif ukoll tal?11 ta' Settembru 2014, K, C?219/13, EU:C:2014:2207, punt 23).

43 Il-possibbiltà li ssir tali applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT hija ??ustifikata b'mod partikolari mill-fatt li, peress li din ir-rata hija l-e??ezzjoni mill-applikazzjoni tar-rata normali stabbilita minn kull Stat Membru, il-limitazzjoni tal-applikazzjoni tag?ha g?al aspetti konkreti u spe?ifi?i tal-kategorija ta' servizz inkwistjoni hija koerenti mal-prin?ipju li jipprovdi li l-e?enzjonijiet u d-derogi g?andhom ji?u interpretati b'mod restrittiv (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad?9 ta' Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata).

44 Hekk kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punt 31 tal-konkluzjonijiet tieg?u, il-prin?ipji li jirri?ultaw mill-?urisprudenza ??itata fi?-?ew? punti pre?edenti japplikaw ukoll *mutatis mutandis* g?all-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT. Fil-fatt, din id-dispo?izzjoni testendi l-possibbiltà li r-rata mnaqqsa ta' VAT li tirri?ulta mill-Artikolu 98(1) u (2) ta' din id-direttiva ti?i applikata g?all-kunsinni ta' xog?lijiet tal-arti, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tal-imsemmija direttiva, imwettqa mill-awtur tag?hom jew mill-avventi kaw?a tieg?u.

45 Kuntrarjament g?al dak li ssostni Regards Photographiques fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, l-Artikolu 311(2) tad-Direttiva dwar il-VAT ma jimponix interpretazzjoni differenti tal-Artikolu 103(1) u (2)(a) ta' din l-istess direttiva. Fil-fatt, dan il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) u l-Artikolu 311(2) jiddefinixxu l-kun?ett ta' "xog?ol tal-arti" kemm g?all-applikazzjoni tas-sistema ta' mar?ni ta' profitt kif ukoll g?al dik tar-rata mnaqqsa tal-VAT. G?alhekk, g?alkemm din l-a??ar dispo?izzjoni tippredvi li l-Istati Membri jistg?u ma jqisux ir-ritratti li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX ta' din id-direttiva b?ala xog?lijiet tal-arti, hija ma tistax teskludi l-possibbiltà, li tirri?ulta mill-Artikolu 103(2)(a) tal-imsemmija direttiva, moqri flimkien mal-Artikolu 96 tag?ha, li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT ti?i limitata g?al kategorija ristretta ta' dawn ir-ritratti, bil-kundizzjoni li din l-applikazzjoni tosserva r-reqwi?iti stabbiliti fil-punt 42 ta' din is-sentenza.

46 Minn dan isegwi li l-e?er?izzju tal-possibbiltà mog?tija lill-Istati Membri li jillimitaw l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT g?al kategorija ristretta ta' ritratti li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT huwa su??ett g?al kundizzjoni doppja, ji?ifieri, minn na?a, li ji?u i?olati biss, g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa, l-aspetti konkreti u spe?ifi?i ta' dawn ir-ritratti u, min-na?a l-o?ra, li ji?i osservat il-prin?ipju ta' newtralità fiskali. Dawn il-kundizzjonijiet huma inti?i sabiex ji?guraw li l-Istati Membri jag?mlu u?u minn din il-possibbiltà biss

f'irkustanzi li ji?guraw l-applikazzjoni sempli?i u korretta tar-rata mnaqqsa mag??ula kif ukoll il-prevenzjoni ta' kull frodi, ta' kull eva?joni u ta' kull abbu? eventwali (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punt 30, u tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 45).

47 Skont il-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, g?alkemm hija l-qorti nazzjonali li g?andha tevalwa l-kompatibbiltà ta' le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma' dawn ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni, madankollu hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tipprovdiha kull indikazzjoni utli sabiex taqta' t-tilwima li jkollha quddiemha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

48 F'dan il-ka?, mill-pro?ess quddiem il-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, skont id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, ritratt jitqies li jkollu natura artistika biss jekk dan jag?ti xhieda ta' intenzjoni kreattiva manifesta min-na?a tal-awtur tieg?u u huwa ta' interess g?all-pubbliku kollu, peress li dawn il-kriterji huma ppre?i?ati minn ?ertu numru ta' indizji stabbiliti minn din l-istruttorja g?all-finijiet li jiggwidaw l-evalwazzjoni, ka? b'ka?, tal-awtorità fiskali. G?alkemm l-imsemmija le?i?lazzjoni nazzjonali, interpretata b'dan il-mod, tipprovdi li r-ritratti li juru, b'mod partikolari, avvenimenti familjari b?alma huma ?-?wi?ijiet, ma humiex, b?ala prin?ipju, ta' natura artistika, hija ma teskludix li tali ritratti jistg?u e??ezzjonalment ikunu ta' tali natura. Huma biss ir-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola u r-ritratti ta' gruppi li huma meqjusa b?ala nieqsa minn natura artistika.

49 Konformement mal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 46 ta' din is-sentenza, ir-ritratti li jkunu ta' natura artistika, fis-sens ta' din il-le?i?lazzjoni nazzjonali g?andhom, fl-ewwel lok, jikkostitwixxu aspett konkret u spe?ifiku tar-ritratti li jaqq?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT, u dan jimplika li dawn jistg?u ji?u identifikati, b?ala tali, separatament mir-ritratti l-o?ra li jaqq?u ta?t dan il-punt. Tali identifikazzjoni tippre?umi l-e?istenza ta' kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i fil-le?i?lazzjoni nazzjonali, li jippermettu li ji?u ddeterminati bi pre?i?joni r-ritratti li g?alhom din il-le?i?lazzjoni tirri?erva l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punti 33 u 35; tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 47, kif ukoll tad?9 ta' Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punti 25 u 28).

50 Hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 33 tal-konklu?jonijiet tieg?u, id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, ma jistabbilixxux kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i sabiex ji?u indikati r-ritratti li huma ta' natura artistika, i?da sempli?ement jistabbilixxu definizzjoni astratta ta' dawn ir-ritratti, ibba?ata fuq kriterji vagi u su??ettivi li jirrigwardaw l-intenzjoni kreattiva manifesta tal-awtur u l-e?istenza ta' interess g?all-pubbliku ?enerali li dawn ir-ritratti g?andu jkollhom.

51 G?alkemm din il-le?i?lazzjoni nazzjonali, interpretata b'dan il-mod, tistabbilixxi numru ta' indizji sabiex ti?i ffa?ilitata l-evalwazzjoni ta' dawn il-kriterji, jibqa' l-fatt li hija tippermetti lill-awtorità fiskali, abba?i ta' kriterji vagi u su??ettivi, li tie?u de?i?joni dwar il-kwalità artistika tar-ritratti inkwistjoni, li hija de?i?joni li abba?i tag?ha l-vanta?? fiskali li jirri?ulta mill-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT ser jing?ata jew ma jing?atax.

52 G?alhekk jidher li l-kriterji stabbiliti mid-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istrutturja tal?25 ta' ?unju 2003, li jirrigwardaw l-intenzjoni kreattiva manifesta tal-awtur u l-e?istenza ta' interess g?all-pubbliku kollu, ma jippermettux li ji?u identifikati, b?ala tali, ir-ritratti li jkunu ta' natura artistika u li ssir distinzjoni bejnhom u bejn ir-ritratti l-o?ra li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT u, g?aldaqstant, ma jissodisfawx ir-rekwi?iti mfakkra fil-punt 49 ta' din is-sentenza.

53 Fit-tieni lok, kif jirri?ulta mill-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punt 36 ta' din is-sentenza, le?i?lazzjoni nazzjonali li tillimita, abba?i ta' dawn il-kriterji, l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT g?ar-ritratti li huma ta' natura artistika tista' wkoll tippre?udika l-prin?ipju ta' newtralità fiskali. G?aldaqstant, hemm lok li ji?i kkonstatat li tali le?i?lazzjoni nazzjonali ma tosservax ir-rekwi?iti mfakkra fil-punt 46 ta' din is-sentenza.

54 F'dak li jirrigwarda r-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola u r-ritratti ta' gruppi li, skont id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istrutturja tal?25 ta' ?unju 2003, huma jitqiesu, b?mod li ma jistax ji?i kkontestat, b?ala nieqsa minn natura artistika, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk dawn ir-ritratti humiex identifikabbli, b?ala tali, separatament mir-ritratti l-o?ra li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT u, jekk ikun il-ka?, jekk il-fatt li, fi kwalunkwe ka?, l-imsemmija ritratti ji?u esklu?i mill-benefi?ju tar-rata mnaqqsa tal-VAT huwiex kompatibbli mal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

55 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss g?ar-ritratti li jkunu ta' natura artistika, sa fejn l-e?istenza ta' din in-natura tal-a??ar hija su??etta g?al evalwazzjoni mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti li ma hijiex e?er?itata fil-limiti ta' kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i, stabbiliti minn din il-le?i?lazzjoni nazzjonali, li jippermettu li ji?u ddeterminati bi pre?i?joni r-ritratti li g?aliohom l-imsemmija le?i?lazzjoni tirri?erva l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqsa, b?mod li ji?i evitat ksur tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

Fuq ir-raba' domanda

56 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?all-ewwel sat-tielet domanda, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?ar-raba' domanda.

Dwar l-ispejje?

57 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi dwar l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **Sabiex jitqiesu b?ala xog?lijiet tal-arti li jistg?u jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT), skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, ir-ritratti g?andhom jissodisfaw il-kriterji f'dan il-punt 7 sa fejn dawn ikunu ttie?du mill-awtur tag?hom, ?ew stampati minnu jew ta?t is-sorveljanza tieg?u, ?ew iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, bl-esklu?joni ta' kull kriterju ie?or, b?mod partikolari l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti, tan-natura**

artistika tagħhom.

2) L-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva 2006/112, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżijonazzjoni nazzjonali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT biss għar-ritratti li jkunu ta' natura artistika, sa fejn l-eżistenza ta' din in-natura tal-ażer hija sużetta għal evalwazzjoni mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti li ma hijiex eżerċitata fil-limiti ta' kriterji oġettivi, żari u preżiżi, stabbiliti minn din il-leżijonazzjoni nazzjonali, li jippermettu li jiġu ddeterminati bi preżiżjoni r-ritratti li għalihom l-imsemmija leżijonazzjoni tirriżerva l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqa, b'mod li jiġi evitat ksur tal-prinċipju ta' newtralità fiskali.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiżi.